

BÁO CÁO

Tình hình bệnh Dịch tả lợn Châu Phi trên địa bàn tỉnh (đến 16h ngày 20/6/2019)

Thực hiện Văn bản số 1452/UBND-NLN ngày 29/5/2019 của UBND tỉnh về việc phòng chống, khống chế bệnh Dịch tả lợn Châu Phi, Sở Nông nghiệp và PTNT báo cáo như sau:

1. Tình hình bệnh DTLCP

Từ ngày 21/5/2019, bệnh DTLCP được phát hiện tại 01 hộ chăn nuôi thuộc thôn Vĩnh Bảo, xã Vinh Quang, huyện Chiêm Hóa. Đến ngày 20/6/2019, bệnh đã xảy ra trên 7/7 huyện, thành phố tại 380 hộ trên 166 thôn/54 xã. Số lợn buộc phải tiêu hủy 4.574 con, tương đương trên 248 tấn lợn hơi (*chi tiết tại biểu đính kèm*).

2. Nguyên nhân

- Một số hộ chăn nuôi, thương lái chưa nhận thức đầy đủ được tính chất nguy hiểm của dịch bệnh, cũng như vì lợi ích kinh tế trước mắt nên khi có lợn bệnh, lợn chết đã mua bán, vận chuyển, giết mổ, tiêu thụ lợn bệnh, lợn nghi mắc bệnh, dẫn đến dịch bệnh lây lan nhanh, ở phạm vi rộng.

- Vi rút DTLCP có sức đề kháng cao, có thể tồn tại lâu ở ngoài môi trường, trong các sản phẩm từ thịt lợn, dụng cụ chăn nuôi, phương tiện vận chuyển, chất thải, đường lây truyền phức tạp, đa dạng, khó kiểm soát.

- Chăn nuôi lợn trên địa bàn chủ yếu chăn nuôi nông hộ, quy mô nhỏ, nằm đan xen trong các khu dân cư, nên việc áp dụng thực hiện các biện pháp an toàn sinh học trong chăn nuôi lợn hết sức khó khăn; tình trạng sử dụng thực phẩm dư thừa trong chăn nuôi khá phổ biến, dẫn đến dịch bệnh lây lan nhanh.

- Việc giết mổ lợn chủ yếu thủ công tại các cơ sở giết mổ nhỏ lẻ, nằm xen kẽ trong khu dân cư, địa bàn rộng, nên công tác kiểm soát giết mổ chưa triệt để, tận gốc.

3. Công tác ngăn chặn, phòng chống, khống chế bệnh DTLCP

3.1. Công tác chỉ đạo

Căn cứ Chỉ thị số 34-CT/TW ngày 20/5/2019 của Ban Bí thư về tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện hiệu quả công tác phòng, chống, khống chế bệnh dịch tả lợn Châu Phi; Chỉ thị số 04/CT-TTg ngày 20/02/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc triển khai đồng bộ các giải pháp cấp bách khống chế bệnh Dịch tả lợn Châu Phi; Công điện số 667/CD-TTg ngày 04/6/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc tập trung chỉ đạo, triển khai quyết liệt các biện pháp phòng, chống bệnh Dịch tả lợn Châu Phi; và các văn bản chỉ đạo của Bộ Nông nghiệp và PTNT; chỉ đạo của Tỉnh ủy tại văn bản số 2872-CV/TU ngày 23/5/2019 về việc phòng, chống, khống

chế bệnh dịch tả lợn Châu Phi; các Quyết định, văn bản chỉ đạo của UBND tỉnh, Sở Nông nghiệp và PTNT đã kịp thời tham mưu, đề xuất với UBND tỉnh các giải pháp trong công tác chỉ đạo phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP, cụ thể:

- Sở Nông nghiệp và PTNT căn cứ chức năng nhiệm vụ đã chủ trì phối hợp với UBND các huyện thành phố triển khai thực hiện nghiêm chỉ đạo của Trung ương, của Tỉnh ủy và UBND tỉnh về công tác phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP. Sở đã ban hành 12 văn bản để triển khai các văn bản của UBND tỉnh và hướng dẫn các biện pháp kỹ thuật trong công tác phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP.

- 07/07 huyện, thành phố đã thành lập Ban chỉ đạo phòng, chống bệnh DTLCP và ban hành nhiều văn bản chỉ đạo triển khai các kế hoạch phòng, chống bệnh DTLCP trên địa bàn.

- BCD đã ban hành quy chế hoạt động, phân công nhiệm vụ cho các thành viên trong công tác chỉ đạo phòng, chống dịch, đồng thời căn cứ chức năng nhiệm vụ được phân công, thường xuyên, trực tiếp kiểm tra, chỉ đạo công tác phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP tại cơ sở.

3.2. Các biện pháp đã được triển khai

- Tổ chức giám sát chặt chẽ đàn lợn tới tận thôn, xóm, bản, hộ chăn nuôi, đảm bảo phát hiện kịp thời dịch bệnh ngay khi mới phát sinh; lấy mẫu, xét nghiệm làm căn cứ xác định chính xác mầm bệnh, số mẫu đã lấy 295 mẫu, trong đó: 165 mẫu dương tính với bệnh DTLCP (chiếm 55,9%).

- Hướng dẫn UBND các huyện, thành phố tổ chức tiêu hủy triệt để tại chỗ toàn đàn trong vòng 24 giờ (từ khi có kết quả xét nghiệm);

- Hướng dẫn UBND huyện, thành phố công bố dịch theo quy định của Luật Thú y khi có đủ các điều kiện công bố dịch, hiện có 51 xã, phường, thị trấn được 7 huyện, thành phố công bố dịch bệnh DTLCP trên địa bàn các xã, cụ thể: Huyện Chiêm Hóa 6 xã; Hàm Yên 7 xã; Yên Sơn 11 xã; Lâm Bình 3 xã; Sơn Dương 16 xã; Thành phố 7 xã, phường; Na Hang 01 xã.

- Các huyện, thành phố đã thành lập 74 Chốt kiểm dịch tạm thời, 09 Tổ cơ động để ngăn chặn, kiểm soát việc giết mổ, vận chuyển lợn, các sản phẩm từ lợn ra vào vùng dịch, vùng bị dịch uy hiếp; bố trí nguồn lực và thực hiện việc phun khử trùng các phương tiện giao thông vào địa bàn; huy động lực lượng tham gia công tác phòng chống dịch (tuyên truyền, tham gia tiêu hủy...)

- Tăng cường kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ việc mua, bán, vận chuyển, giết mổ lợn và các sản phẩm từ lợn, kiên quyết xử lý theo quy định những trường hợp vi phạm trong vận chuyển, mua, bán, giết mổ; triển khai hướng dẫn kịp thời một số biện pháp khẩn cấp về quản lý giết mổ lợn, tiêu thụ sản phẩm từ lợn khi có bệnh DTLCP được Bộ Nông nghiệp quy định tại Văn bản số 3708/HD-BNN-TY ngày 28/5/2019.

- Thực hiện chấn chỉnh công tác kiểm dịch, cấp giấy chứng nhận kiểm dịch vận chuyển động vật, sản phẩm động vật trên địa bàn; tiếp tục thực hiện nghiêm, đúng quy định công tác kiểm dịch, cấp giấy chứng nhận kiểm dịch vận chuyển

động vật, sản phẩm động vật ra ngoài tỉnh.

- Tổ chức thực hiện việc tổng vệ sinh, khử trùng tiêu độc bằng thuốc khử trùng hoặc vôi bột liên tục 01 lần/ngày trong vòng 1 tuần đầu tiên; 03 lần/tuần trong 2-3 tuần tiếp theo trong vùng dịch. Trong phạm vi 10 km xung quanh ổ dịch, thực hiện việc tổng vệ sinh, khử trùng tiêu độc với tần suất 01 lần/tuần liên tục trong vòng 1 tháng kể từ khi có ổ dịch. Đã sử dụng 3.878 lít thuốc khử trùng, 42 tấn vôi bột; phân bổ 10.000 lít thuốc khử trùng do Trung ương hỗ trợ cho các huyện, thành phố để phụ vụ công tác phòng chống dịch.

- Các cơ quan truyền thông từ tỉnh đến cơ sở thường xuyên cập nhật tuyên truyền, thông tin đầy đủ, kịp thời, phù hợp, chính xác về diễn biến dịch bệnh, cách nhận biết, phát hiện dịch bệnh và các biện pháp phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP, để người dân hiểu đúng về bệnh DTLCP tránh tâm lý hoang mang, quay lưng lại với thịt lợn; hướng dẫn người chăn nuôi, buôn bán, giết mổ lợn cam kết thực hiện triệt để “5 không”.

- Phối hợp với Sở Tài chính đề xuất với UBND tỉnh chỉ đạo hỗ trợ kinh phí cho người chăn nuôi có lợn phải tiêu hủy theo quy định tại Nghị quyết số 16/NQ-CP ngày 07/3/2019 của Chính phủ, và kinh phí hỗ trợ các tổ chức, cá nhân trực tiếp tham gia phòng, chống dịch bệnh trên địa bàn tỉnh.

3.3. Những tồn tại bất cập trong công tác phòng, chống bệnh DTLCP

- Nhận thức về bệnh DTLCP và công tác phòng, chống dịch bệnh của một số cơ quan, một số xã và người chăn nuôi còn hạn chế, phần lớn người chăn nuôi còn chủ quan, lơ là, khi thấy lợn có dấu hiệu bệnh thường tự chữa trị, không báo ngay cho Nhân viên thú y xã hoặc chính quyền địa phương, vì vậy việc phát hiện các ổ dịch không được kịp thời.

- Mạng lưới thú y cơ sở tại một số địa phương mặc dù đã được củng cố, tăng cường nhưng vẫn còn thiếu và yếu nên công tác chống dịch gặp rất nhiều khó khăn. Trình độ, năng lực của hệ thống thú y không đồng đều, việc chẩn đoán lâm sàng còn hạn chế; việc cập nhật, xử lý thông tin, tham mưu đề xuất trong công tác phòng, chống, khống chế dịch đôi khi còn lúng túng, công tác phối hợp ở một số nơi chưa thật sự chặt chẽ và quyết liệt.

- Các chốt, trạm kiểm dịch tạm thời (74 chốt) đã được thành lập tăng cường cho công tác kiểm dịch tại các huyện, xã, tuy nhiên lực lượng mỏng, nên vẫn có hiện tượng nhiều đối tượng gian lận "qua mặt" được các cơ quan chức năng để vận chuyển.

- Việc giám áp lực về quy mô đối với đàn lợn đến tuổi xuất chuồng còn gặp nhiều khó khăn, do hầu hết trên địa bàn chủ yếu chăn nuôi hộ gia đình, chăn nuôi trang trại quy mô nhỏ, việc xây dựng cơ sở an toàn dịch bệnh, cơ sở chăn nuôi VietGAHP còn ít, nên ngoài việc chi phí xét nghiệm DTLCP, phải tuân thủ các quy định về lấy mẫu xét nghiệm các bệnh khác như Dịch tả lợn, Lở mồm long móng... trong công tác kiểm dịch vận chuyển.

- Cơ sở giết mổ tập trung trên địa bàn chưa được đầu tư xây dựng, hiện trên địa bàn tỉnh có 01 cơ sở giết mổ tập trung, nhưng đã xuống cấp, chủ yếu giết

mổ thú công tại các cơ sở giết mổ nhỏ lẻ (563 cơ sở) nằm xen kẽ khu dân cư, phần lớn các cơ sở giết mổ chưa được cấp chứng nhận điều kiện vệ sinh thú y; việc kiểm soát giết mổ gặp rất nhiều khó khăn do địa bàn rộng.

- Việc hỗ trợ người chăn nuôi có lợn bị tiêu hủy và các cá nhân tham gia công tác phòng chống dịch bệnh chưa kịp thời

3.4. Nhận định tình hình dịch bệnh: Với đặc điểm của bệnh DTLCP, cùng với việc chưa có vắc xin tiêm phòng và thời tiết bất lợi, trong thời gian tới, nguy cơ bệnh dịch tả lợn Châu Phi tiếp tục diễn biến phức tạp, lây lan nhanh, nguy cơ cao phát sinh các ổ dịch mới.

4. Kế hoạch phòng, chống dịch bệnh trong thời gian tới

- Tiếp tục tăng cường, tập trung triển khai quyết liệt, cấp bách và đồng bộ các biện pháp phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP. Chủ trì, phối hợp với UBND các huyện, thành phố, các đơn vị liên quan triển khai thực hiện nghiêm Chỉ thị số 34-CT/TW ngày 20/5/2019 của Ban Bí thư Trung ương Đảng; Công điện 677/CD-TTg ngày 04/6/2019 của Thủ tướng Chính phủ về tập trung chỉ đạo triển khai quyết liệt các biện pháp phòng, chống bệnh DTLCP; Nghị quyết số 42/NQ-CP ngày 18/6/2019 của Chính phủ, về việc triển khai một số giải pháp cấp bách trong phòng, chống bệnh Dịch tả lợn Châu Phi theo tinh thần chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đảng tại Chỉ thị số 34-CT/TW ngày 20/5/20219; văn bản số 2872-CV/TU ngày 23/5/2019 của Tỉnh ủy về việc phòng, chống, khống chế bệnh dịch tả lợn Châu Phi; Công điện số 02/CD-UBND, ngày 23/5/2019 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc chỉ đạo công tác phòng, chống bệnh Dịch tả lợn Châu Phi; Văn bản số 1452/UBND-NLN ngày 29/5/2019 của UBND tỉnh về phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP; Văn bản số 1561/UBND-NLN ngày 05/6/2019 của UBND tỉnh về tập trung chỉ đạo, triển khai quyết liệt các biện pháp phòng, chống bệnh DTLCP; Quyết định số 626/QĐ-UBND ngày 18/6/2019 của UBND tỉnh về việc phê duyệt mức hỗ trợ cho hộ sản xuất, người chăn nuôi có lợn mắc bệnh Dịch tả lợn Châu Phi phải tiêu hủy; hỗ trợ kinh phí cho các tổ chức, cá nhân trực tiếp tham gia phòng, chống dịch bệnh trên địa bàn tỉnh và các văn bản chỉ đạo của trung ương, địa phương về các giải pháp phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP

- Tiếp tục tuyên truyền, phổ biến nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên và người dân về cách phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP, theo nguyên tắc đảm bảo yêu cầu phòng, chống dịch, vừa bảo vệ sản xuất, tiêu thụ sản phẩm thịt lợn, tránh gây hoang mang trong xã hội và không để người dân quay lưng với thịt lợn.

- Hướng dẫn tăng cường thực hiện các biện pháp an toàn sinh học, nhất là đối với các cơ sở chăn nuôi tập trung. Thực hiện các biện pháp phòng chống chủ động ngay từ chuồng nuôi, hộ chăn nuôi như: Vệ sinh tiêu độc khử trùng, chủ động khai báo dịch bệnh, không giấu dịch, không mua bán, giết mổ, vận chuyển, tiêu thụ, vứt xác lợn bệnh, sản phẩm từ lợn bệnh ra môi trường.

- Phối hợp chặt chẽ với chính quyền địa phương các cấp theo dõi, giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh từ cơ sở nhằm phát hiện, xử lý, khống chế bao vây dập tắt kịp

thời khi còn ở diện hẹp, phòng tránh dịch lây lan rộng. Xây dựng phương án, bố trí nhân lực, kinh phí, vật tư, trang thiết bị cần thiết để triển khai, thực hiện công tác phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP và các dịch bệnh động vật.

- Tăng cường kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ việc mua, bán, vận chuyển, giết mổ lợn và các sản phẩm từ lợn; thực hiện nghiêm, đúng quy định công tác kiểm dịch, cấp giấy chứng nhận kiểm dịch vận chuyển động vật, sản phẩm động vật ra ngoài tỉnh; triển khai hướng có hiệu quả Văn bản số 3708/HD-BNN-TY ngày 28/5/2019 và các biện pháp kỹ thuật trong công tác phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP.

- Tăng cường lực lượng cho thú y cơ sở, đảm bảo thực hiện tốt nhiệm vụ; tham mưu, đề xuất việc kiện toàn, củng cố hệ thống thú y trên địa bàn đảm bảo theo đúng quy định của Luật Thú y.

- Tổ chức rút kinh nghiệm, nhằm đề ra các giải pháp hiệu quả hơn trong công tác phòng, chống, khống chế bệnh DTLCP và công tác phòng, chống các loại dịch bệnh động vật khác có thể xảy ra.

5. Đề xuất, kiến nghị

- Đề nghị UBND các huyện, thành phố duy trì hoạt động có hiệu quả các chốt, trạm kiểm dịch động vật và thực hiện phun khử trùng các phương tiện vận chuyển động vật vào tỉnh đi qua các Trạm Kiểm dịch động vật tại các đầu mối giao thông; xây dựng phương án, kịch bản để kịp thời ứng phó trong trường hợp bệnh DTLCP lây lan rộng trên địa bàn; triển khai hỗ trợ kinh phí kịp thời cho các hộ chăn nuôi có lợn lợn bị tiêu hủy.

- Đề nghị các Sở, Ngành là thành viên ban chỉ đạo, căn cứ chức năng nhiệm vụ được giao tại Quyết định số 190/QĐ-UBND ngày 13/3/2019 của UBND tỉnh về việc thành lập Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh động vật tỉnh Tuyên Quang và Quy chế làm việc của Ban Chỉ đạo, phối hợp với các Sở, ban, ngành, đoàn thể, các tổ chức chính trị xã hội trên địa bàn nhằm huy động nguồn lực tham gia, hỗ trợ thực hiện công tác phòng, chống bệnh DTLCP, đặc biệt làm tốt công tác tuyên truyền để người dân không hoang mang, quay lưng với thịt lợn.

Sở Nông nghiệp và PTNT trân trọng báo cáo./.

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy;
- UBND tỉnh;
- Đ/c Nguyễn Đình Quang - PCT UBND tỉnh; (Báo cáo)
- Giám đốc Sở;
- Thành viên Ban Chỉ đạo 190 (Phối hợp);
- UBND các huyện, TP (Phối hợp);
- Các Phó GD Sở;
- Các đơn vị trực thuộc Sở;
- Lưu: VT, CNTY.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Đại Thành